

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona-Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10), a u vezi sa članom 16. i 18. Zakona o budžetima u FBiH („Službene novine FBiH“, broj: 102/13, 9/14, 13/14 i 8/15), na prijedlog Ministarstva finansija, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 18. sjednici, održanoj dana 20.07.2015. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I.

Usvaja se Dokument okvirnog budžeta Zeničko-dobojskog kantona za period 2016. -2018. godine.

II.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02- 14-14663 /15.
Datum, 20.07.2015. godine
Zenica

PREMIJER

Miralem Galijašević

DOSTAVLJENO:

1x Ministarstvo finansija,
1x Svim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave,
1x „Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“,
1x a/a.

**Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
ZENIČKO - DOBOJSKI KANTON**

**DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA
ZENIČKO - DOBOJSKOG KANTONA ZA PERIOD
2016. - 2018. GODINE**

Zenica, juli 2015. godine

SADRŽAJ

DIO PRVI - UVOD

DIO DRUGI - PRETPOSTAVKE I PROGNOZE

POGLAVLJE I. SREDNJOROČNE MAKROEKONOMSKE PRETPOSTAVKE I PROGNOZE

- Odjeljak A. Događaji iz protekle godine
- Odjeljak B. Trenutno stanje u Bosni i Hercegovini
- Odjeljak C. Projekcije bruto društvenog proizvoda (BDP)
- Odjeljak D. Realni sektor

DIO TREĆI - FISKALNE PRETPOSTAVKE I PROGNOZE

POGLAVLJE I. FISKALNE PRETPOSTAVKE

- Odjeljak A. Projekcije prihoda od indirektnih poreza na nivou Bosne i Hercegovine
- Odjeljak B. Porez na dodanu vrijednost
- Odjeljak C. Direktni porezi

DIO ČETVRTI - STRUKTURA PRIHODA I POTROŠNJE BUDŽETA ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA

POGLAVLJE I. PRIHODI BUDŽETA ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA

- Odjeljak A. Indirektni porezi
- Odjeljak B. Porez na dobit
- Odjeljak C. Porez na dohodak

POGLAVLJE II. POTROŠNJA U BUDŽETU ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA

- Odjeljak A. Plaće i naknade
- Odjeljak B. Materijalni troškovi
- Odjeljak C. Tekući transferi
- Odjeljak D. Kapitalna potrošnja Zeničko-dobojskog kantona

POGLAVLJE III. KONSOLIDOVANE OKVIRNE TABELE PRIHODA I RASHODA BUDŽETA ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA, OPĆINA I VANBUDŽETSKIH FONDOVA

DIO PRVI - UVOD

U skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“ broj: 102/13, 9/14, 13/14 i 8/15), pripremljen je Dokument okvirnog budžeta (DOB) koji je dio pristupa Srednjoročnog okvira rashoda za 2016.-2018. godinu. Ovaj dokument je izlazni rezultat srednjoročnog procesa planiranja i izrade budžeta po metodologiji „10 koraka“, koja je zasnovana na najboljim međunarodnim iskustvima.

Izrada Dokumenta okvirnog budžeta za trogodišnji period postala je uobičajena praksa na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini. S obzirom da se temelji na prioritetima i politikama Vlade, Dokument okvirnog budžeta je koristan instrument u stvaranju kvalitetnijeg strateškog osnova za raspodjelu budžetskih sredstava.

Dokument okvirnog budžeta za period 2016. - 2018. godinu izlaže fiskalnu strategiju i budžetske planove za slijedeće tri godine i ima za cilj da razvije bolju stratešku osnovu za pripremu budžeta. DOB predstavlja preliminarni okvirni Nacrt budžeta za 2016. godinu, te daje okvirna predviđanja za 2017. - 2018. godinu. Osnova za izradu budžeta zasniva se na procjeni privrednog razvoja, razvoja socijalnog sektora, makroekonomskih pokazatelja, te prognozi prihoda i rashoda za godine koje su obuhvaćene Dokumentom okvirnog budžeta.

Višegodišnje planiranje i priprema DOB-a započeto je 2006. godine u okviru Ministarstva finansija, uz podršku Odjela za međunarodni razvoj Vlade Velike Britanije (DFID), a tehničku pomoć pružala je konsultantska kuća PKF, koju finansira Vlada Velike Britanije.

Još jedan bitan cilj Dokumenta okvirnog budžeta, je i da osigura sveobuhvatan i konsolidiran okvir planiranja rashoda na nivou kantona, objedinjujući podatke o fiskalnom stanju Kantona, općina i vanbudžetskih fondova.

Ministarstvo finansija Zeničko-dobojskog kantona je u narednim tabelama koristilo projekcije prihoda dostavljene od nadležnih institucija, tj. Direkcije za ekonomsko planiranje pri Vijeću Ministara BiH, Odjeljenja za makroekonomsku analizu Uprave za indirektno oporezivanje BiH, te Federalnog ministarstva finansija, a shodno tome sačinjene su i projekcije okvirnih rashoda Zeničko-dobojskog kantona koje će prilikom svake izrade Budžeta za odgovarajuću godinu biti podložne revidiranju i potrebnim korekcijama.

Pri izradi ovog dokumenta takođe su korišteni podaci iz sljedećih publikacija:

- Direkcija za ekonomsko planiranje BiH, „Informacija o Perspektivama 2015.- 2018. godine“, Sarajevo, april 2015. godine;
- Direkcija za ekonomsko planiranje BiH, „Bosna i Hercegovina – Ekonomski trendovi Godišnji izvještaj 2014.“, Sarajevo, april 2015. godine;
- Direkcija za ekonomsko planiranje BiH, „Informacija o kretanju makroekonomskih pokazatelja januar – mart 2015. godine“, Sarajevo, maj 2015. godine;
- Odjeljenje za makroekonomsku analizu pri Upravi za indirektno oporezivanje BiH, „OMA Bilten“ broj: 118 i 119;
- Federalni zavod za statistiku, „Zeničko-dobojski kanton u brojkama“, Sarajevo 2014. godine;
- Federalni zavod za statistiku, „Mjesečni statistički pregled Federacije Bosne i Hercegovine“ broj: 4, 5 i 6;
- Federalni zavod za statistiku, „Mjesečni statistički pregled Federacije Bosne i Hercegovine po kantonima“ broj: 1, 2, 3, 4, 5 i 6.

DIO DRUGI - PRETPOSTAVKE I PROGNOZE

POGLAVLJE I. SREDNJOROČNE MAKROEKONOMSKE PRETPOSTAVKE I PROGNOZE

Odjeljak A. Događaji iz protekle godine

Izlazak Euro zone iz recesije nakon dvije godine negativnog rasta, smanjenje svjetskih cijena, deflacija, poplave u drugom tromjesečju, te nepovoljna hidrološka situacija u hidroelektranama su bili među najznačajnijim faktorima ekonomskog rasta Bosne i Hercegovine u 2014. godini. Nakon dosta dobrog početka godine, majske poplave su naglo prekinule ostvareni progres da bi potom uslijedilo tek postepeno poboljšavanje u drugom polugodištu. Obzirom na sva događanja, u 2014. godini je, prema procjeni DEP-a, ostvaren tek skroman ekonomski rast od svega 0,6%. Ovo je zaista slab rezultat obzirom da je u 2013. godini rast također bio skroman sa stopom od svega 0,7% i to nakon blage recesije (0,6%) u 2012. godini¹. Time se nameće zaključak da je Bosna i Hercegovina daleko od željenog puta konvergiranja životnog standarda ka prosjeku EU. Rast u 2014. godini je prije svega bio nošen privatnom potrošnjom, te privatnim i javnim investicijama, uz negativan doprinos vanjskotrgovinskog deficita. U isto vrijeme doprinos javne potrošnje je bio dosta slab sa realnim rastom od svega 1,5%.

Iako je ekonomski rast u okruženju bio dosta skroman sa stopom od svega 0,8% na nivou Euro zone, to je ipak bilo poboljšanje u odnosu na pad od 0,5% iz 2013. godine. Mada nisu potpuno zaustavljene, recesije u Hrvatskoj i Italiji su znatno umanjene i svedene na negativnih 0,5% dok je recesija iz 2013. godini u Sloveniji (od 1%) preokrenuta u realni rast od 2,6%. Pored Slovenije, među važnijim trgovinskim partnerima i izvorima inostranih novčanih priliva zapažen rast zabilježila je i Njemačka sa stopom od 1,5%. Poboljšano eksterno okruženje je u značajnoj mjeri stimuliralo ekonomsku aktivnost, prije svega u prvom tromjesečju kada je ostvaren realni rast od 3,2%, i to uprkos deflaciji uzrokovanoj padom svjetskih cijena, te uprkos padu proizvodnje električne energije nakon nepovoljne hidrološke situacije. Na žalost, u maju je došlo do velikih elementarnih nepogoda tokom kojih je poplavama uništen ili privremeno onespособljen značajan broj domova, poljoprivrednih prinosa, stoke, industrijskih postrojenja, rudnika i sl. Ovo je dovelo do naglog smanjenja ekonomske aktivnosti u drugom, u odnosu na prvo tromjesečje od 1,2%, odnosno smanjenja u odnosu na drugi kvartal 2013. godine od 0,5%. Čak ni ovako velike padavine nisu bile dovoljne da iskompenziraju nepovoljnu hidrološku situaciju u hidroelektranama i zaustave pad proizvodnje i izvoza električne energije. Izvjestan napredak je napravljen već u trećem tromjesečju kada je ostvaren blag godišnji ekonomski rast od 0,6%. Dostupni indikatori ukazuju da je daljnje poboljšanje nastavljeno i u četvrtom tromjesečju tako da se na kraju godine očekuje ekonomski rast BiH od 1%.

Rast tekućih priliva domaćinstava iz inostranstva od 6,3% je znatno ojačao njihov raspoloživi dohodak u 2014. godini pa prema tome i privatnu potrošnju. Blago smanjenje stope nezaposlenosti u okruženju kao posljedica skromnog ekonomskog rasta je bio značajan faktor naglog povećanja inostranih priliva građana po osnovu sezonskih poslova (kompenzacije zaposlenih) u inostranstvu od 10,2%. Ovdje je važnu ulogu imao i tzv. bazni

¹ Treba napomenuti da se ovdje radi o ekonomskom rastu na bazi BDP-a mjerenom rashodovnim pristupom. Rast je prema proizvodno mjerenom BDP-u u 2013. godini iznosio 2,5% dok je 2012. godine izmjeren pad ekonomske aktivnosti od 1,2%.

efekat obzirom na smanjenje u prethodne dvije godine (od preko 3%) čime je osnovica rasta znatno umanjena. Pored toga, majske poplave su po svemu sudeći podstakle BH dijasporu da dodatno poveća novčane doznake prema BiH koje su u 2014. godini povećane za 6%. Ovo je više nego dvostruko veća stopa u odnosu na prosječan rast u prethodne tri godine. Dodatni podsticaj povećanju raspoloživog dohodka je bio i rast broja zaposlenih u 2014. godini od skoro 2%, te realno povećanje prosječne plate od 1,3%. Rast broja zaposlenih je u velikoj mjeri bio iniciran realnim rastom izvoza i prerađivačke industrije od približno 4%, dok je deflacija od 0,9% bila najzaslužnija za realno povećanje njihovih plata. S druge strane, brži rast stanja depozita stanovništva (8,1%) u odnosu na kredite (5,7%) ukazuje da je značajan dio povećanja raspoloživog dohotka mogao ostati nepotrošen (ušteđen). Ovo je posebno indikativno obzirom da su depoziti stanovništva bili veći od kredita za 21%. Rezultat ovih kretanja je bio realni rast prometa maloprodaje u 2014. godini od 1,7%, što donekle ukazuje i na moguće kretanje privatne potrošnje. U isto vrijeme, skroman rast javnih prihoda je prije svega doveo do značajnog rasta javnih investicija, te dosta skromnijeg povećanja javne potrošnje. Pomenuti faktori, zajedno sa jačanjem raspoloživog dohodka su doprinijeli realnom povećanju građevinskih radova od 6,6% što ujedno ukazuje na ukupan rast investicija u BiH.

Nešto bolja situacija u okruženju po pitanju izvozne tražnje je dovela do nominalnog rasta izvoza od 3%. Ova stopa je mogla biti za skoro dvije trećine veća da nije bilo dvocifrenog pada proizvodnje i izvoza električne energije uzrokovanog nepovoljnom hidrološkom situacijom u hidroelektranama. S druge strane, podstaknut jačom domaćom tražnjom, uvoz je rastao više nego dvostruko brže od izvoza čime je vanjskotrgovinski deficit povećan za 14% u odnosu na 2013. godinu. Na žalost, realni rast deficita je po svemu sudeći bio još izraženiji. Naime, pad svjetskih cijena u 2014. godini je doveo do smanjenja cijena robnog izvoza Bosne i Hercegovine od približno 1%, te pada uvoznih cijena od približno 3%. Obzirom na to, realni rast robne razmjene je bio veći u odnosu na nominalni i to ponajviše u domenu uvoza.

Odjeljak B. Trenutno stanje u Bosni i Hercegovini

Dostupni pokazatelji vanjske trgovine, industrijske proizvodnje za Bosnu i Hercegovinu ukazuju na rast ekonomske aktivnosti u prvom tromjesečju 2015. godine. Ovaj rast je po svemu sudeći zasnovan na određenom realnom povećanju izvoza i aktivnostima realnog sektora s jedne strane, te blagom povećanju domaće tražnje i uvoza s druge strane. Pri tome je realno smanjenje vanjskotrgovinskog deficita po svemu sudeći bilo znatno skromnije u odnosu na nominalno, te otuda i skromniji doprinos ukupnom ekonomskom rastu.

Rast robnog izvoza na godišnjem nivou praćen povećanjem prerađivačke industrije u odnosu na četvrti kvartal 2014. godine ukazuje na određeno jačanje aktivnosti u realnom sektoru u Bosni i Hercegovini. Realni rast robnog izvoza je znatno (skoro dvostruko) veći u odnosu na skromnu nominalnu stopu od 2,7% obzirom da iza nje u značajnoj mjeri stoji godišnji pad svjetskih cijena nafte od skoro 50%. Ovakav rast izvoza je ostvaren uz zanemariv doprinos električne energije. Ovo je bilo dovoljno da se tek donekle potakne prerađivačka industrija čija je proizvodnja realno povećana za 3,9% u odnosu na četvrti kvartal 2014. godine. Ovo je tek bilo dovoljno da se izjednači nivo proizvodnje iz istog perioda prethodne godine.

Pomenuti pad cijena nafte je takođe u velikoj mjeri doveo i do nominalnog pada robnog uvoza od 1,9%. S tim u vezi, rast robnog uvoza bez nafte i naftnih derivata bi bio pozitivan sa stopom od 1,6%, pa bi prema tome i pad robnog deficita u realnom smislu (bez obzira na realno veći rast izvoza od nominalnog) bio slabiji od nominalnog (7,8%). Ovakvo

kretanje uvoza ukazuje na blago povećanje domaće tražnje, na što dodatno ukazuje godišnji rast PDV prihoda po prijavama od 1,1%, te realni rast prometa maloprodaje od 7,2% u prvom tromjesečju 2015. godine.

Odjeljak C. Projekcije bruto društvenog proizvoda (BDP)

Projekcije realnog rasta BDP za 2015. godinu iznose 2,6%, u 2016. godini 3,2%, a u naredne dvije godine 3,6% i 4,4%.

Odjeljak D. Realni sektor

Na osnovu dostupnih pokazatelja za prvi kvartal 2015. godine može se konstatovati da u Bosni i Hercegovini nije napravljen značajniji iskorak što se tiče industrijske proizvodnje. Tako je Bosna i Hercegovina tokom prvog kvartala 2015. godine zabilježila stagnaciju ukupne industrijske proizvodnje sa registriranim smanjenjem fizičkog obima proizvodnje od 0,7% u odnosu na isti period prethodne godine.² Međutim, prilikom posmatranja industrijske proizvodnje u BiH potrebno je imati u vidu i izraženi bazni efekat iz prvog kvartala prethodne godine koji je bio izrazito povoljan sa ukupnim rastom industrijske proizvodnje od 4,5%.

Sektorski posmatrano, ključni razlog za stagnaciju ukupne industrijske proizvodnje tokom prvog kvartala 2015. godine bila je prerađivačka industrija koja čini 2/3 ukupne industrije i u navedenom periodu ostvarila je neznatan porast proizvodnje od samo 0,2%. Međutim, ako se prerađivačka industrija poredi sa četvrtim kvartalom prethodne godine primjetan je određen napredak pa je tako registrirani rast iznosio 3,9%, što je potvrđeno i kvartalnim povećanjem izvoza od 2,7%. Tokom prvog kvartala 2015. godine izostao je značajniji doprinos sektora za proizvodnju električne energije koji je zabilježio skromno povećanje proizvodnje od 0,2% u odnosu na isti period prethodne godine. Ključni razlog za stagnaciju sektora za proizvodnju električne energije tokom prvog kvartala 2015. godine bio je pad proizvodnje električne energije u termo elektranama, što je u konačnici dovelo do kvartalnog pada proizvodnje u sektoru rudarstava od oko 8%.

U periodu 2015-2016. godine se očekuje nastavak postepenog poboljšanja eksternog okruženja i jačanje ekonomskog rasta u Bosni i Hercegovini. Očekivano jačanje ekonomskog rasta i zaposlenosti u okruženju bi trebalo osigurati značajan rast ne samo izvoza nego i domaće tražnje koja se u velikoj mjeri finansira inostranim prilivima. U posljednjim (zimskim) projekcijama se očekuje postepeno jačanje ekonomskog rasta euro zone sa stopom od 1,3% u 2015, te 1,9% u 2016 godini. Pri tome se 2014. godine očekuje izlazak Italije i Hrvatske iz recesije te daljnje jačanje rasta od 1% u Hrvatskoj, te 1,6% u Italiji 2016. godine. Pozitivan uticaj na ekonomski rast u Bosni i Hercegovini bi moglo imati i projicirano ubrzavanje rasta u Austriji na 0,8% u 2015, te 1,5% naredne godine. Rast u Njemačkoj 2015. godine bi trebao ostati na nivou prethodne godine, dok se ubrzanje na stopu ekonomskog rasta od 2% očekuje 2016. godine. Pored postepenog poboljšanja eksternog okruženja, projekcije ekonomskog rasta Bosne i Hercegovine za 2015-2016. godine podrazumijevaju odsustvo elementarnih nepogoda (suša i poplava) i normalnu hidrološku situaciju u hidroelektranama, uz uobičajen nivo remonta u elektroenergetskom sistemu. Takođe, očekivana stabilizacija svjetskih cijena bi trebala zaustaviti deflaciju u 2015. godini koja je u prethodnom periodu predstavljala ozbiljnu prijetnju za ekonomski rast u Bosni i Hercegovini. Povratak inflacije se očekuje 2014. i narednih godina.

² Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, Saopštenje "Indeks obima industrijske proizvodnje u Bosni i Hercegovini za mart 2015. godine", 24.04.2015.

Pomenuti faktori i pretpostavke bi trebali dovesti do postepenog jačanja ekonomskog rasta u Bosni i Hercegovini u 2015. godini na stopu od 2,6%, te 3,2% 2016. godine. Postepeno normaliziranje situacije i vraćanje ekonomije na uzlazni trend upućuje da bi ovaj rast trebao biti nošen prije svega domaćom tražnjom uz skroman negativan doprinos vanjskotrgovinskog deficita. Ovo u velikoj mjeri odgovara strukturi rasta u pretkriznom periodu uz, ovaj put, nešto slabiji negativan uticaj bilansa vanjske trgovine. Drugim riječima, očekivano postepeno povećanje broja zaposlenih i realnih plata nošeno proizvodnjom i izvozom, rast tekućih priliva iz inostranstva, direktnih stranih ulaganja i sl., bi trebali dovesti do rasta finalne potrošnje od 1,7% i investicija od 8,3% 2015. godine. Ovo uključuje i značajan realni rast investicija opšte vlade od 10,4%, uz neznatan realni rast vladine potrošnje. Sličan rast tražnje se očekuje i u 2016. godini kada bi se finalna potrošnja trebala povećavati realnom stopom od 1,8%, a investicije 7,4%. U isto vrijeme se očekuje značajan realni rast izvoza od 6,8% 2015. godine, nakon čega slijedi usporavanje na stopu od 6% 2015. godine, kao posljedica baznog efekta iz ranijeg perioda. S druge strane, visok realni rast uvoza, od 8,2% u 2014. godini, koji je u velikoj mjeri bio posljedica povećane uvozne zavisnosti (obzirom da je značajan dio domaćih proizvodnih kapaciteta bio barem privremeno onesposobljen) bi trebao biti umanjen u narednom periodu. Otuda je projiciran znatno niži uvozni rast od 5,7% 2015., odnosno 4% 2016. godine. Time je, obzirom na relativno stabilan rast domaće tražnje, pojačan ukupan ekonomski rast u ovom periodu.

U periodu 2017-2018. godine se očekuje daljnje postepeno jačanje ekonomskog rasta u Bosni i Hercegovini i to prvenstveno kao posljedica sve povoljnijeg eksternog okruženja. Tako je za 2017. godinu projiciran rast od 3,6%, nakon čega slijedi daljnje ubrzavanje na 4,4% u 2018. godini. Slično kao i u prethodnih par godina, očekuje se da bi ovo ubrzavanje rasta trebalo biti prvenstveno nošeno domaćom tražnjom, uz zanemariv uticaj bilansa vanjske trgovine. Glavni rizici za ostvarenje ovih projekcija su vezani za (ne)ostvarivanje pretpostavki iz vanjskog sektora vezano za ekonomski rast u okruženju, kretanje svjetskih cijena, vremenske prilike i sl.

Posljednje raspoložive projekcije i preliminarni podaci za 2015. godinu nagovještavaju poboljšanje ekonomskih aktivnosti i jačanje ekonomskog rasta u zemljama EU u odnosu na prethodnu godinu, što će predstavljati glavnu determinantu kretanja industrijske proizvodnje u BiH. Tokom 2015. godine očekuje se da bi pozitivniji ambijent u međunarodnom ekonomskom okruženju praćen stabilizacijom u sektoru za proizvodnju električne energije trebao omogućiti postepeni oporavak industrijske proizvodnje u Bosni i Hercegovini (rast 4,8%). Ključnu ulogu bi trebala imati prerađivačka industrija, koja čini 2/3 ukupne industrijske proizvodnje i u velikoj mjeri je izvozno orjentisana. Jačanje izvozne tražnje trebalo bi omogućiti tradicionalno dominantnim industrijskim granama u Bosni i Hercegovini (metalna industrija, drvna industrija i proizvodnja namještaja, proizvodnja rezervnih dijelova i autopresvlaka, te prehrambena i hemijska industrija) da u određenoj mjeri poboljšaju nivo proizvodnje i izvoza u odnosu na prethodnu godinu.

Tokom 2016. godine u zemljama EU očekuje se nastavak trenda pozitivnog ekonomskog rasta od oko 2,1% koji će biti potpomognut i jačanjem investicija sa godišnjom stopom rasta od oko 4,6%. Oporavak gotovo svih sektora ekonomije u EU pozitivno će se odraziti na proizvodne procese kako u širem regionu tako i u Bosni i Hercegovini (rast 5,4%). Povećani nivo izvozne tražnje rezultirat će poboljšanjem proizvodnje u svim sektorima industrijske proizvodnje u Bosni i Hercegovini gdje se prema projekcijama Direkcije za ekonomsko planiranje Vijeća ministara Bosne i Hercegovine očekuje nastavak pozitivnog trenda rasta proizvodnje. Pored izvozno orjentiranih grana prerađivačke industrije zbog očekivanih investicionih aktivnosti tokom 2016. godine, očekuje se pozitivan doprinos i onih grana koje su determinisane domaćom tražnjom. S druge strane, tokom 2016. godine očekuje se da bi i energetska sektor koji ima veoma važnu ulogu u ukupnoj industrijskoj

proizvodnji uključujući rudnike, trebao ostvariti povećanje proizvodnje, obzirom da se u 2016. godine očekuje puštanje novih proizvodnih kapaciteta u okviru ovog sektora. Očekivano jačanje oporavka većine industrija glavnih trgovinskih partnera tokom 2017-2018. godine je korišteno kao pretpostavka za projekciju intenziviranja rasta industrijske proizvodnje u Bosni i Hercegovini (5,7%). Veća iskorištenost kapaciteta u EU bi kroz rast izvozne tražnje trebali rezultirati daljnjim povećanjem proizvodnje i zaposlenosti u Bosni i Hercegovini prerađivačkoj industriji, posebno izvozno orijentiranih grana. Nastavak investicionih ulaganja u infrastrukturu i energetiku bi također trebao značajno doprinijeti jačanju kako građevinskog sektora u Bosni i Hercegovini tako i onih grana prerađivačke industrije koje su usko vezane uz građevinarstvo. Takođe se očekuje nastavak trenda rasta proizvodnje u energetsom sektoru koji je u prethodnom periodu bio jedan od glavnih nosilaca industrijske proizvodnje.

Tabela 1. – Indeks industrijske proizvodnje u FBiH i Zeničko-dobojskom kantonu

Indeksi g/g	2011. 2010.	2012. 2010.	2013. 2010.	2014. 2010.	IV 2015. 2010.
Federacija BiH	100,9	97,2	102,4	106,7	105,5

Indeksi g/g	IV 2015. 2014.	IV 2015. IV 2014.	I-IV 2015. I-IV 2014.
Zeničko-dobojski kanton	104,9	95,9	93,7

Tabela 2. – Izvoz Federacije BiH po područjima klasifikacije djelatnosti

	IV 2015.	IV 2015. III 2014.	IV 2015. IV 2014.	I – IV 2015.	I - IV 2015. I - IV 2014.
Ukupno	528.199	100,5	106,3	2.010.899	106,9
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	3.745	87,3	91,4	15.704	85,88
Vađenje ruda i kamena	1.873	93,7	84,3	10.237	117,3
Prerađivačka industrija	481.744	101	107,3	1.819.950	107,2
Proizvodnja i snabdijevanje (el. gnergija, gas, klimatizacija)	20.964	93,7	89,3	95.237	108,7
Ostalo	19.873	101,2	108,4	69.771	102

u 000 KM

Tabela 3. – Izvoz Zeničko-dobojskog kantona po područjima klasifikacije djelatnosti

u 000 KM

	III 2015.	IV 2015.	<u>IV</u> <u>2015.</u> III 2015.	I-IV 2014.	I-IV 2015.	<u>I - IV</u> <u>2015.</u> I - IV 2014.
Ukupno	139.577	158.377	113,5	559.286	565.705	101,1
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	185	176	95,2	927	676	72,9
Vađenje ruda i kamena	27	26	97,7	26	72	272,7
Prerađivačka industrija	137.000	156.651	114,3	551.657	558.225	101,2
Proizvodnja i snabdijevanje (el. gnergija, gas, klimatizacija)		0				
Ostalo	2.365	1.524	64,4	6.676	6.732	100,8

Tabela 4. – Uvoz Federacije BiH po područjima klasifikacije djelatnosti

u 000 KM

	IV 2015 .	<u>IV</u> <u>2015.</u> III 2015.	<u>IV</u> <u>2015.</u> IV 2014.	I – IV 2015.	<u>I - IV</u> <u>2015.</u> I - IV 2014.
Ukupno	939.467	103,4	103,4	3.355.646	102,3
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	42.868	103,9	128,9	151.535	122,3
Vađenje ruda i kamena	47.042	113	119,5	189.871	109,5
Prerađivačka industrija	841.113	103	101,2	2.976.434	100,9
Proizvodnja i snabdijevanje (el. gnergija, gas, klimatizacija)	3.767	117,9	289	19.786	125,1
Ostalo	4.677	80,2	112,6	18.020	100,9

Tabela 5. – Uvoz Zeničko-dobojskog kantona po područjima klasifikacije djelatnosti

u 000 KM

	III 2015	IV 2015	<u>IV 2015.</u> III 2015.	I-IV 2014	I-IV 2015	<u>I - IV</u> <u>2015.</u> I - IV 2014.
Ukupno	129.889	145.441	112	583.185	504.668	86,5
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	5.507	4.687	85,1	14.902	18.799	126,2
Vađenje ruda i kamena	4.962	16.665	335,8	61.593	46.070	74,8
Prerađivačka	118.912	123.787	104,1	504.765	438.313	86,8

industrija						
Proizvodnja i snabdijevanje (el. energija, gas, klimatizacija)						
Ostalo	508	302	59,5	1.925	1.486	77,2

Ukupna radna snaga u Bosni i Hercegovini u februaru 2015. godine se nastavila uvećavati zbog povećanja broja zaposlenih lica. U istom periodu broj nezaposlenih lica u BiH je smanjen. Rast broja zaposlenih u većini područja djelatnosti je doprinio da ukupan broj zaposlenih u februaru 2015. godine bude veći za 1,9% i iznosi 706,4³ hiljada. Najznačajniji porast broja zaposlenih je u području prerađivačke industrije koja zapošljava oko 19% od ukupno zaposlenih u Bosni i Hercegovini. Ukupan broj nezaposlenih lica u martu 2015. godine je smanjen za 1%. Administrativna stopa nezaposlenosti u februaru 2015. godine je iznosila 43,8%⁴ i manja je za 0,7 u odnosu na isti mjesec prethodne godine. Uporedo sa povećanjem broja zaposlenih prosječna neto plaća u Bosni i Hercegovini u februaru 2015. godine je nominalno smanjena za 0,3%, dok je realni rast neto plaće 0,4% zbog deflacije u posmatranom mjesecu. Najznačajnija smanjenja neto plaća su u područjima umjetnosti, zabave i rekreacije, poslovanja nekretninama, građevinarstvu, poljoprivredi, lovu i šumarstvu (poređenje sa istim mjesecom 2014. godine).

U 2015. godini se očekuje postepena stabilizacija tržišta rada. Oprava tržišta rada u EU i Bosni i Hercegovini bi trebao biti determinisan obimom investicija, vanjske trgovine i uopšte poslovnim ambijentom. Prema projekcijama Evropske komisije na tržištu rada EU se očekuje smanjenje stope nezaposlenosti i povećanje broja zaposlenih, uz brži ekonomski rast u odnosu na 2014. godinu. U Bosni i Hercegovini se, uz pretpostavljeni rast BDP-a u 2015. godini, očekuje postepeno smanjenje stope nezaposlenosti. U domenu neto plaća se očekuje umjeren rast u odnosu na 2014. godinu usklađen sa obimom poslovne aktivnosti. preduzeća. Prosječna plaća i broj zaposlenih u Bosni i Hercegovini bi u 2015. godini mogli biti veći za 0,5% i 1,7%.

U 2016. godini, uz pretpostavljeni ekonomski rast BDP-a, očekuje se nastavak pozitivnih dešavanja na tržištu rada. Na taj način obim poslova preduzeća bi trebao biti veći (uz povećan nivo potražnje) i uopšte poslovna klima bi trebala biti povoljnija. Sve navedeno bi trebalo stvoriti uslove za povećanje neto plaća i broja zaposlenih u Bosni i Hercegovini. Pretpostavlja se da bi prosječna neto plaća mogla biti veća za 1,5%, a broj zaposlenih za 1,8%

U 2017. i 2018. godini se očekuje nastavak pozitivnih dešavanja na tržišta rada. Uvećanje obima investicija, trgovine i industrijske proizvodnje bi trebalo imati pozitivan uticaj na kreiranje novih radnih mjesta i uvećanje prosječnih neto plaća. Na osnovu pomenutog očekuje se da ukupan broj zaposlenih u Bosni i Hercegovini u 2017. godini bude uvećan oko 2%, odnosno 2,1% u 2018. godini.

³ Privremeni podatak. Izvor: Agencija za statistiku BiH.

⁴ Administrativna stopa nezaposlenosti je izračunata kao odnos broja nezaposlenih lica i ukupne radne snage. Podatak se odnosi na februar jer broj zaposlenih za mart nije objavljen u periodu izrade Informacije.

Tabela 6. – Uporedna tabela zaposlenih/nezaposlenih u Federaciji BiH i Zeničko-dobojskom kantonu

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	III 2015.	IV 2015.
Broj zaposlenih u FBiH	438.949	440.747	437.331	435.113	443.587	446.304	448.232
Broj zaposlenih u ZDK	69.424	70.926	68.649	68.695	69.668	70.279	70.682
Broj nezaposlenih u FBiH	360.512	367.515	377.707	388.704	393.787	391.663	388.848
Broj nezaposlenih u ZDK	67.153	66.931	69.212	69.378	70.462	70.294	69.966

Tabela 7. – Uporedna tabela neto plaća u Federaciji BiH i Zeničko-dobojskom kantonu

	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	III 2015.	IV 2015.
Prosječna neto plaća u FBiH	804,37	819,36	837,00	836,00	833,00	834,00	833,00
Prosječna neto plaća u ZDK	669,68	702,83	720,00	735,00	725,00	720,00	721,00

DIO TREĆI – FISKALNE PRETPOSTAVKE I PROGNOZE

POGLAVLJE I. FISKALNE PRETPOSTAVKE

Raspoloživi podaci za 2014. godinu ukazuju na to da su javne finansije u Bosni i Hercegovini i u 2014. godini ostvarile deficit, praćen porastom vanjskog zaduživanja od 9,4%. Prema preliminarnim podacima konsolidovanim od strane Odjeljenja za makroekonomsku analizu Uprave za indirektno oporezivanje BiH, budžetski prihodi svih nivoa vlasti bilježe rast od 3,7%. Rast prihoda je bio praćen rastom tekućih rashoda na kraju svakog kvartala, ali i na kraju godine. Tako su tekući rashodi na kraju 2014. godine zabilježili rast od 3,1%. Ukupni budžetski rashodi pratili su rast budžetskih prihoda sve do trećeg kvartala. U trećem kvartalu desio se značajno visok porast izdataka za javne investicije, koji se nastavio i tokom četvrtog kvartala što je dovelo do porasta ukupnih budžetskih rashoda od 4,2% na kraju godine. Ovim se može zaključiti da je u navedenom kvartalu, zabilježen značajan deficit svih nivoa vlasti (opšta vlada), koji je bio prisutan i u prethodna dva kvartala, a koji je rezultirao deficitom na kraju godine. Nakon konsolidacije javnih finansija opšte vlade sa javnim preduzećima i ostalim vanbudžetskim fondovima očekuje se da rast deficita bude i veći. Navedeni porast štednje sektora opšte vlade, ipak nije bio dovoljan da se pokriju javne investicije, što je dovelo do povećanja vanjskog duga od 9,4%⁵, i to kao rezultat povećanja vanjske zaduženosti u oba entiteta (FBiH od 9% i RS 9,7%).

Stanje javnog vanjskog duga na kraju godine je dostigao iznos od 8,1 milijardi KM, što iznosi oko 29% procijenjenog BDP-a za 2014. godinu.⁶ Na porast vanjske zaduženosti, osim novih zaduženja, odrazila se i promjena kursa eura prema dolaru prisutna u 2014.

⁵ Preliminarni podaci MFiT BiH.

⁶ Korišten je rashodovni pristup izračunavanja BDP-a na bazi projekcija DEP-a iz aprila 2015. godine, zasnovanog na istorijskim podacima Agencije za statistiku BiH

godini. Povećanje ukupnog duga Bosne i Hercegovine⁷ od 5,3%, uz povećanje servisiranja vanjskog duga od 11,1 %, ukazuje na nova zaduženja, prvenstveno radi refinansiranja postojećeg duga (unutrašnji dug). U prethodnoj godini, unutrašnji dug, prema preliminarnim podacima je smanjen za 2,8%. Ovo smanjenje je rezultat prije svega smanjenja obaveza po osnovu stare devizne štednje i ratnih potraživanja. U isto vrijeme, primjetan je porast od 13,9% komercijalnih vidova zaduživanja i to u svrhu refinansiranja postojećeg unutrašnjeg duga. Krediti kod komercijalnih banaka sektoru opšte vlade i emisije obveznica su zabilježili snažniji rast, dok su prihodi od emisija trezorskih zapisa zabilježili smanjenje. U odnosu na prethodnu godinu, u 2014. godini servis unutrašnjeg duga je porastao za čak 55%.

Odjeljak A. Projekcije prihoda od indirektnih poreza na nivou Bosne i Hercegovine

Nakon smanjenja u januaru i nešto sporijeg rasta u februaru, u martu 2015. godine neto prihodi od indirektnih poreza su zabilježili značajno povećanje od 10,5%. Rast neto prihoda je rezultat rasta prikupljenih bruto prihoda od 8,3%, kao i smanjenja povrata od 1,1%. Međutim, ako se posmatra kumulativ za prva tri mjeseca tekuće godine, rast neto prihoda bilježi skromniji rast u odnosu na isti period prethodne godine. Rast prihoda od PDV (5,8%) na mjesečnom nivou je rezultat rasta uvoza u posmatranom mjesecu.

Ako se posmatraju prihodi od PDV-a prikupljeni u prva tri mjeseca, evidentira se njihovo smanjenje, što je rezultat smanjenja uvoza u istom periodu. Ostale vrste prihoda bilježe rast.

Prema poreskim prijavama za prva tri mjeseca, prihodi od uvoznog PDV-a su zabilježili smanjenje od 1,8%, dok domaći PDV bilježi rast od čak 19,8%.

Raspodjela sredstava sa Jedinstvenog računa Uprave za Indirektno oporezivanje se vrši tako da se prvo odvoje sredstva za servisiranje vanjskog duga, a ostatak je namijenjen za finansiranje budžeta. Sredstva raspoloživa za raspodjelu sa JR UIO su u martu mjesecu porasla za 7,6% u odnosu na isti mjesec prethodne godine, dok su za prva tri mjeseca rasla znatno sporije (3,8%) u odnosu na isti period prethodne godine. Smanjenje potreba za servisiranjem vanjskog duga od 10,1%, za prva tri mjeseca, je doveo do rasta finansiranja budžeta od 5,8%.

Nakon snažnog rasta prihoda na kraju prošle godine, projekcija prihoda iz oktobra za 2014. godinu veća je za skoro 60 mil. KM. Najveća razlika odnosila se na prihode od PDV-a (+34,5 mil. KM), a onda na akcize (+14,4 mil. KM).

Za 2015. godinu su najviše, ipak, korigovane projekcije prihoda od akciza (+63,8 mil. KM) i to prvenstveno akcize na duhan. Primarni cilj izmjena Zakona o akcizama u području oporezivanja duhana je bila stabilizacija tržišta cigareta, koje je za prvo polugodište 2014. u odnosu na isti period 2013. palo za 14,4% u vrijednosnom smislu, odnosno za 21% u količini. Iz tog razloga polazište projekcije akciza na duhan u oktobru 2014. za narednu 2015.godinu je bio oporavak vrijednosti tržišta cigareta do nivoa iz 2013. godine. Međutim, nove porezne mjere donijele su rezultate već u decembru 2014.godine, kada je tržište cigareta dostiglo vrijednost iz prethodne godine, a pad količina je sveden na prihvatljivih 8,4%. Prvi kvartal 2015. godine je donio dalje poboljšanje trendova u svim aspektima (vrijednost, količina, prihodi), te su bile nužne ozbiljnije korekcije polaznih pretpostavki, a time i projekcija.

Osim duhana, značajno su korigovane akcize na naftu (+16,4 mil. KM). Korekcija je izvršena zbog većeg izvršenja u 2014.godini od projektovanog (+3,2 mil KM u odnosu na oktobarske projekcije), ali prvenstveno zbog snažnog trenda rasta ovih prihoda u prvom kvartalu 2015. godine. Projekcije prihoda od putarine za 2015. godinu nisu značajnije mijenjane.

⁷ Zbog nepotpunih podataka o unutrašnjem dugu BiH, podatak o ukupnom dugu takođe nije konačan.

Projekcija prihoda u periodu od 2016. do 2018. godine zasnovana je na projektovanim relevantnim makroekonomskim pokazateljima za navedeni period, historijskoj sezonskoj šemi naplate i projekcijama pojedinih kategorija prihoda za 2015. godinu, te efektima izmjena politika u oblasti carina i akciza na duhan. Projekcije rasta prihoda od PDV-a nešto su ispod projektovanih stopa rasta potrošnje. Projekcije akciza na derivate i putarina prate projektovane stope realnog rasta BDP-a. Projekcije akciza na duhan u periodu 2016-2018. godine podrazumijevaju godišnje povećanje specifične akcize na cigarete od 0,15 KM/paklici, uz prevladavanje dodatnog poreznog tereta na kupca u cijelosti. Povećanje akciznog opterećenja cigareta dovešće do rasta prosječne ponderirane cijene cigareta, a time i specifične akcize na rezani duhan. Projekcije se temelje na očekivanjima da će vrijednost tržišta duhana pratiti DEP-ove projekcije potrošnje u smislu raspoloživog dohotka za potrošnju, mada ne istim tempom, jer se očekuje smanjenje potrošnje zbog porasta maloprodajnih cijena duhanskih prerađevina. Uz navedene pretpostavke, očekuje se da će rast prihoda od akciza u periodu 2016-2018.godine biti skromniji nego u 2015. godini sa opadajućim trendom.

Tabela 8. Projekcija prihoda na Jedinstvenom računu 2016.-2018. godine

Vrsta prihoda (neto)	u mil. KM						Projektovana stopa rasta			
	Izvršenje	Projekcija					2015.	2016.	2017.	2018.
		2014.	2015.	2016.	2017.					
PDV	3.207,80	3.268,10	3.348,20	3.457,00	3.570,10		1,90%	2,50%	3,20%	3,30%
Akcize	1.307,50	1.381,10	1.432,10	1.490,40	1.550,60		5,60%	3,70%	4,10%	4,00%
Carine	235,4	252,7	264,3	276,2	290,6		7,40%	4,60%	4,50%	5,20%
Putarina	294,3	303,9	313,6	324,9	339,2		3,30%	3,20%	3,60%	4,40%
Ostalo	24	24	24	24,2	24,4		0,00%	0,00%	0,80%	0,80%
UKUPNO	5.069,00	5.229,80	5.382,20	5.572,70	5.774,90		3,20%	2,90%	3,50%	3,60%
Putarina (0,10 KM/l)	-117,7	-121,6	-125,5	-130	-135,7		3,30%	3,20%	3,60%	4,40%
SREDSTVA ZA RASPODJELU	4.951,30	5.108,20	5.256,70	5.442,80	5.639,20		3,20%	2,90%	3,50%	3,60%

S obzirom na osnovne postavke projekcija indirektnih poreza i ukupne ekonomske uslove u Bosni i Hercegovini i u svijetu, ostvarenje projektovanog nivoa prihoda od indirektnih poreza u periodu 2016.-2018. godine je podložno sljedećim rizicima:

1. Projekcije prihoda od indirektnih poreza usko su vezane za projekcije makroekonomskih pokazatelja DEP-a. Svako odstupanje ovih parametara od projektovanih vrijednosti predstavlja rizik za projekcije prihoda,
2. Slabiji ekonomski oporavak glavnih izvoznih partnera BiH (EU, zemlje CEFTA) povećava nivo rizika za ostvarenje makroekonomskih projekcija, a time i projekcija prihoda od indirektnih poreza u cjelini,
3. Eventualne izmjene politika u području indirektnih poreza, npr. u smislu diferenciranih stopa PDV-a i akciza, pored fiskalnih gubitaka i makroekonomskih implikacija u smislu distorzija na tržištu, mogu destabilizovati postojeći sistem PDV-a i naplatu prihoda, umanjiti efikasnost rada UIO, opteretiti poslovne subjekte i značajno povećati rizik od prevara.

Odjeljak B. Direktni porezi

Zakon o porezu na dohodak ("Službene novine Federacije BiH, broj: 10/08, 9/10, 44/11, 7/13 i 65/13), koji je u primjeni od 01.01.2009. godine, donio je pozitivne efekte u reformi oblasti direktnog oporezivanja, zamjenivši niz drugih poreza koje su plaćali građani, a uključuje oporezivanje dohotka od nesamostalne i samostalne djelatnosti, dohotka od imovine i imovinskih prava, od ulaganja kapitala, te od dobitaka ostvarenih sudjelovanjem u nagradnim igrama i igrama na sreću.

Porez na dohodak je prihod koji pripada kantonalnim i općinskim budžetima, tako da 65,54% pripada kantonalnom budžetu, a općinama minimalno 34,46%.

Pored prihoda od indirektnih poreza, u skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH prikupljaju se i drugi porezi, koji uključuju porez na dobit pravnih lica, porez na dohodak, poreze na imovinu i ostale poreze.

Porez na dobit utemeljen je Zakonom o porezu na dobit („Službene novine Federacije BiH", broj: 97/07, 14/08 i 39/09), a pripadnost i raspodjela utvrđeni Zakonom o pripadnosti javnih prihoda, prema kojem se porez na dobit koji plaćaju banke i druge finansijske organizacije, društva za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravna lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija, pravna lica iz oblasti igara na sreću i ostala poduzeća uplaćuju u Budžet Federacije, dok je porez na dobit koji plaćaju ostala pravna lica u cjelosti prihod kantona.

Na nivou BiH, a u nadležnosti entitetskih poreskih uprava, prikupljeno je za 2,6% više prihoda u odnosu na isti period prethodne godine, i to zahvaljujući rastu prihoda od direktnih poreza (1,9%) i prihoda od doprinosa od 3,6%. Prethodnih mjeseci ostvareni prihodi po osnovu taksi, kazni i naknada su bili značajna komponenta rasta ukupnih prihoda, ali na kraju posmatranog perioda (I-III 2015.) bilježe smanjenje.

Prema podacima Pporezne uprave FBiH, sve kategorije prihoda bilježe rast, osim poreza na dobit i doprinosa za zapošljavanje, što je dovelo do rasta ukupnih prihoda od 4,1%.

DIO ČETVRTI - STRUKTURA PRIHODA I POTROŠNJE BUDŽETA ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA

POGLAVLJE I. PRIHODI BUDŽETA ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA

Ukupni poreski i neporeski prihodi i primici bez kreditnog zaduženja u Budžetu Zeničko-dobojskog kantona u 2015. godini planirani su u iznosu od 275,5 miliona KM, što u odnosu na prihode ostvarene za 2014. godinu predstavlja uvećanje od 9,11%. U ovoj tabeli navedene su projekcije prihoda za Budžet Zeničko-dobojskog kantona za period 2016. - 2018. godine u ukupnom iznosu (budžetska sredstava, prihodi od sopstvene djelatnosti, namjenska sredstava i sredstva donacija) koje su date od strane Direkcije za ekonomsko planiranje BiH i Federalnog ministarstva finansija i Ministarstva finansija Zeničko-dobojskog kantona u dijelu neporeznih prihoda

Tabela 9. Projekcija prihoda za Zeničko-dobojski kanton za period 2016.-2018. godinu

	Prihodi	Ostvareno	Plan	Projekcije		
		2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
I	POREZI	203,5	211,1	213,7	213,7	224,6
1	Indirektni porezi sa Jedinstvenog računa	168,0	173,9	175,0	173,7	183,3
2	Porez na dohodak	21,0	23,7	23,4	24,3	25,3
3	Porez na dobit	13,5	12,0	13,8	14,1	14,4
4	Porezi građana	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
5	Ostali porezi	1,0	1,5	1,5	1,6	1,6
II	NAKNADE I TAKSE	18,7	18,3	18,8	19,5	20,0
1	Naknade i takse	18,7	18,3	18,8	19,5	20,0
III	NOVČANE KAZNE	4,0	4,3	4,4	4,5	4,6
1	Novčane kazne	3,9	4,0	4,1	4,2	4,3
2	Ostali prihodi	0,1	0,3	0,3	0,3	0,3
IV	OSTALI NEPORESKI PRIHODI	8,5	8,2	8,4	8,7	9,0
	Ostali neporeski prihodi	8,5	8,2	8,4	8,7	9,0
V	FINANSIRANJE I TRANSFERI	7,1	5,1	5,2	5,4	5,6
1	Transferi	7,1	5,1	5,2	5,4	5,6
2	Finansiranje i privatizacija, prodaja imovine	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
VI	KAPITALNI PRIMICI	10,7	28,5	0,0	0,0	0,0
	UKUPNO	252,5	275,5	250,5	251,8	263,8

Odjeljak A. Indirektni porezi

Prihodi prikupljeni po osnovu indirektnih poreza (PDV-a, carinskih i akciznih dažbina) se uplaćuju na Jedinstveni račun Uprave za indirektno oporezivanje nakon čega se raspodjeljuju kako slijedi:

1. Raspodjela na račun rezervi,
2. Raspodjela sredstava za potrebno finansiranje institucija BiH,
3. Otplata vanjskog duga,
4. Raspodjela prihoda između entiteta i Brčko Distrikta.

Nakon raspodjele sredstava za otplatu vanjskog duga, preostalo se raspodjeljuje između entiteta i nižih nivoa vlasti.

U skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u FBiH („Službene novine FBiH“ broj: 22/06, 43/08, 22/09 i 35/14) prihodi sa Jedinstvenog računa se dijele kako slijedi:

1. Finansiranje funkcija Federacije	36,20 %
2. Finansiranje funkcija kantona	51,48 %
3. Finansiranje funkcija jedinica lokalne samouprave	8,42 %
4. Direkcije za ceste	3,90 %

Tabela 10. Projekcija prihoda od indirektnih poreza za Zeničko-dobojski kanton i općine Zeničko-dobojskog kantona za 2016. - 2018. godinu

Indirektni porezi	Izvršenje 2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
ZDK ukupno sa općinama	193.695.934	207.168.506	208.395.745	206.841.173	218.258.392
Kanton	162.757.545	173.989.900	175.020.891	173.715.286	183.304.022
Breza	946.806	1.013.673	1.020.218	1.012.608	1.068.502
Doboj Jug	330.631	355.391	357.789	355.120	374.722
Kakanj	3.003.855	3.242.946	3.261.573	3.237.243	3.415.932
Maglaj	1.919.912	2.065.712	2.077.755	2.062.256	2.176.088
Olovo	1.053.885	1.114.636	1.120.401	1.112.043	1.173.425
Tešanj	3.841.703	4.139.501	4.164.657	4.133.589	4.361.755
Usora	524.125	561.357	563.779	559.573	590.461
Vareš	884.813	936.941	943.030	935.995	987.660
Visoko	2.815.996	3.041.019	3.059.218	3.036.397	3.204.000
Zavidovići	3.236.799	3.426.699	3.446.220	3.420.512	3.609.317
Zenica	9.806.205	10.546.641	10.610.053	10.530.906	11.112.190
Žepče	2.573.659	2.734.090	2.750.160	2.729.645	2.880.316
Ukupno općine	30.938.389	33.178.606	33.374.853	33.125.887	34.954.369

Odjeljak B. Porez na dobit

Ukupni prihodi od poreza na dobit su projicirani na 13,6 miliona KM u 2015. godini, što predstavlja povećanje od 0,8% u odnosu na izvršenje u 2014. godini. Projekcija za 2016. godinu predviđa povećanje od 1,29%, a za 2017. i 2018. godinu predviđene su sa stopom rasta od oko 2,1%, odnosno 1,79% u odnosu na prethodnu godinu.

Tabela 11. Projekcija prihoda od poreza na dobit za Zeničko-dobojski kanton za 2016.- 2018. godinu

Vrsta prihoda	Izvršenje	Plan	Projekcije		
	2015.	2015.	2016.	2017.	2018.
Porez na dobit	13.549.825	13.658.224	13.835.781	14.126.332	14.380.606

Odjeljak C. Porez na dohodak

Ukupni prihodi od poreza na dohodak su projicirani na 22,6 miliona KM u 2015. godini, što predstavlja povećanje od 3,02% u odnosu na izvršenje u 2014. godini. Projekcija prihoda od poreza na dohodak u Budžetu Zeničko-dobojskog kantona u 2016. godini predviđa povećanje od 3,19% u odnosu na 2015. godinu, dok za 2017. i 2018. godinu predviđa povećanje od 3,59% odnosno 4,4%.

Tabela 12. Projekcija prihoda od poreza na dohodak za Zeničko-dobojski kanton za 2016. - 2018. godinu

	Izvršenje	Plan	Projekcije		
	2014	2015.	2016.	2017.	2018.
Zeničko-dobojski kanton	22.026.339	22.692.374	23.418.530	24.261.597	25.329.107

POGLAVLJE II. POTROŠNJA U BUDŽETU ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA

U ovom poglavlju su sažeta glavna pitanja iz oblasti upravljanja javnim sredstvima. Ovakva analiza predstavlja važan element u srednjoročnom planiranju budžeta i pruža pregled strukture budžeta po ekonomskoj klasifikaciji, a koristi se za određivanje svih strukturalnih neravnoteža, koje se trebaju razmotriti u procesu razmatranja prioriternih rashoda i definisanja gornjih granica rashoda budžetskih korisnika. U ovom dijelu se analiziraju i daju preporuke o strukturi budžeta s osvrtom na plaće i naknade, materijalne troškove, grantove i kapitalne izdatke.

Na osnovu ove analize i prognoze prihoda, te preuzetih podataka od općina Zeničko-dobojskog kantona i vanbudžetskih fondova, urađene su projekcije budžetske potrošnje po ekonomskoj klasifikaciji za period 2016. – 2018. godinu.

Postojeća struktura potrošnje nije optimalna, uslijed alociranja velikog iznosa budžetskih sredstava na plaće i naknade, socijalne transfere, te nedovoljne alokacije na materijalne troškove i kapitalne investicije, pa je imperativ na Vladi Zeničko-dobojskog kantona da se odupre povećanju potrošnje van okvira onoga što je fiskalno održivo.

U slijedećoj tabeli daju se okvirni ukupni troškovi po osnovu rashoda iz budžeta i po osnovu prihoda od sopstvene djelatnosti, namjenskih sredstava, donacija i primljenih tekućih transfera.

Tabela 13. Projekcija rashoda i izdataka za Zeničko-dobojski kanton za 2016. – 2018. godinu

Rashodi	Ostvareno	Plan	Projekcije		
	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
UKUPNO PLAĆE	162,6	163,3	161,8	161,8	163,3
Bruto plaće i doprinosi	140,2	140,8	140,8	140,8	140,8
Naknade troškova zaposlenih	22,4	22,5	21,0	21,0	22,5
MATERIJALNI TROŠKOVI	35,7	34,9	30,0	30,5	33,3
TEKUĆI TRANSFERI	58,9	60,8	45,3	46,0	56,6
Subvencije	7,4	8,4	5,0	5,0	7,5
Transferi pojedincima	36,1	38,8	30,3	30,5	34,0
Transferi drugim nivoima vlasti	12,8	10,3	7,0	7,5	10,5
Ostali tekući transferi	2,6	3,3	3,0	3,0	4,6
Kapitalni grantovi	2,3	2,9	2,3	2,3	2,3
Otplate kamate	0,3	0,7	0,7	0,6	0,3
Nabavka stalnih sredstava	7,2	7,6	3,0	3,0	5,0
Otplata duga	1,4	5,2	7,4	7,6	3,0
Pozajmice	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostalo	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0
UKUPNO	268,4	275,5	250,5	251,8	263,8

Odjeljak A. Plaće i naknade

U narednom periodu ne predviđa se značajnije povećanje broja zaposlenih, osim ukoliko budžetski korisnik ne posjeduje izričito saglasnost Vlade Kantona za novo upošljavanje, broj zaposlenih lica i nivo plaća u 2016. godini će ostati relativno nepromijenjen u odnosu na 2015. godinu.

Odjeljak B. Materijalni troškovi

Potrošnja na materijal i usluge se procjenjuje na 30,0 mil. KM u 2016. godini, što predstavlja 11,97% ukupnog Budžeta Kantona. Izdaci za materijal i usluge u 2016. godini su za 15,97% manji od izvršenja za 2014. godinu, dok se u projekcijama za 2017. i 2018. godinu predviđa smanjenje od 14,57%, odnosno 6,72% u odnosu na izvršenje 2014. godine.

Odjeljak C. Tekući transferi

Ukupno projicirani tekući transferi u 2016. godini iznose 45,3 mil. KM i u odnosu na izvršenje 2014. godine su manji za 23,09%.

U strukturi planiranih tekućih transfera za 2015. godinu, najveći dio se odnosi na transfere iz oblasti socijalne zaštite, pitanja povratka izbjeglih i raseljenih lica, transfere iz oblasti obrazovanja, nauke, kulture i sporta, transfere iz oblasti rješavanja pitanja prava pripadnika boračke populacije i ostale tekuće transfere.

Odjeljak D. Kapitalna potrošnja Zeničko-dobojskog kantona

Ukupni kapitalni izdaci iz budžeta se procjenjuju na 3,0 mil. KM u 2016. godini. Za 2017. i 2018. godinu se očekuje približna potrošnja kao u 2016. godini. Opredjeljenje Vlade Zeničko-dobojskog kantona za održivi budžet, usljed efekata svjetske ekonomske krize koja je uticala na provođenje odgovarajućih mjera štednje u svim segmentima se odrazilo i na projekciju izdataka za kapitalne projekte u narednom periodu.

Više podataka o kapitalnim izdacima je dato u tabeli koja slijedi.

Predviđeni kapitalni projekti uključuju:

- Kapitalne projekte iz cestovne infrastrukture
- Kapitalne projekte iz oblasti vodoprivrede
- Kapitalne projekte iz oblasti obrazovanja
- Kapitalne projekte Ministarstva zdravstva
- Nabavku opreme budžetskim korisnicima
- Nabavku građevina

Njihova pojedinačna visina i raspored po nadležnim korisnicima biće utvrđena budžetima svake projicirane godine.

POGLAVLJE III. KONSOLIDOVANE OKVIRNE TABELE PRIHODA I RASHODA BUDŽETA ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA, OPĆINA I VANBUDŽETSKIH FONDOVA

Budžet je glavni instrument za određivanje politika vlada. On je sredstvo putem kojeg se strateški ciljevi vlade prevode u usluge, programe i aktivnosti koje su usmjerene ka ispunjavanju socijalnih i ekonomskih potreba građana.

Suočena sa prioritetima i zahtjevima budžetskih korisnika koji prevazilaze nivo raspoloživih resursa, Vlada je obavezna da donese odluke o tome koje su njene prioritetne politike. Budžetski korisnici Zeničko-dobojskog kantona su imali obavezu pripremiti i dostaviti Ministarstvu finansija svoje Tabele pregleda prioriteta budžetskih korisnika. Cilj ovih tabela je, da budžetskim korisnicima pruže mogućnost da doprinesu izradi Dokumenta okvirnog budžeta za period 2016. - 2018. godinu, tako što će odrediti svoje ključne prioritete za raspodjelu budžeta za 2016. godinu i za naredne godine, a u skladu sa ciljevima ekonomskih i društvenih politika. Korisnici su utvrdili svoje prijedloge visoko prioritetne potrošnje (za postojeće i nove programe/aktivnosti), kao i moguće uštede/opcije smanjenja za programe nižeg prioriteta, kako bi se ti resursi preusmjerili na inicijative višeg prioriteta, te putem nadležnih ministarstava dostavili Ministarstvu finansija, koje je izvršilo usaglašavanje prijedloga sa projiciranim prihodima

U prilogu su date konsolidovane tabele prihoda i potrošnje budžeta Zeničko-dobojskog kantona, općina i vanbudžetskih fondova Zeničko-dobojskog kantona, koje predstavljaju okvirne veličine poslovanja u narednom trogodišnjem periodu.

KONSOLIDOVANA OKVIRNA PROJEKCIJA PRIHODA ZA PERIOD 2016.- 2018.GODINE

		Ostvareno 2014.				Plan Budžeta 2015.				Projekcija 2016.				Projekcija 2017.				Projekcija 2018.			
		Kanton	Općine	VBF	Ukupno	Kanton	Općine	VBF	Ukupno	Kanton	Općine	VBF	Ukupno	Kanton	Općine	VBF	Ukupno	Kanton	Općine	VBF	Ukupno
I	POREZI	203,5	53,4	157,0	413,9	211,1	55,3	165,4	431,8	213,7	56,4	168,7	438,8	213,7	56,5	172,1	442,3	224,6	57,8	176,3	458,7
1	Indirektni porezi sa Jedinstvenog računa	168,0	33,7	0,0	201,7	173,9	35,5	0,0	209,4	175,0	36,2	0,0	211,2	173,7	36,4	0,0	210,1	183,3	37,3	0,0	220,6
2	Porez na dohodak	21,0	11,4	0,0	32,4	23,7	12,0	0,0	35,7	23,4	12,4	0,0	35,8	24,3	12,4	0,0	36,7	25,3	12,7	0,0	38,0
3	Porez na dobit	13,5	0,0	0,0	13,5	12,0	0,1	0,0	12,1	13,8	0,1	0,0	13,9	14,1	0,1	0,0	14,2	14,4	0,1	0,0	14,5
4	Porezi građana	0,0	5,6	0,0	5,6	0,0	5,5	0,0	5,5	0,0	5,3	0,0	5,3	0,0	5,4	0,0	5,4	0,0	5,5	0,0	5,5
5	Ostali porezi	1,0	2,7	157,0	160,7	1,5	2,2	165,4	169,1	1,5	2,3	168,7	172,5	1,6	2,2	172,1	176,0	1,6	2,3	176,3	180,1
II	NAKNADE I TAKSE	18,7	25,7	0,0	44,4	18,3	31,2	0,0	49,5	18,8	32,8	0,0	51,6	19,5	32,3	0,0	51,8	20,0	32,9	0,0	52,9
1	Naknade i takse	18,7	25,7	0,0	44,4	18,3	31,2	0,0	49,5	18,8	32,8	0,0	51,6	19,5	32,3	0,0	51,8	20,0	32,9	0,0	52,9
III	NOVČANE KAZNE	4,0	0,7	0,0	4,7	4,3	0,3	0,0	4,6	4,4	0,3	0,0	4,7	4,5	0,4	0,0	4,9	4,6	0,4	0,0	5,0
1	Novčane kazne	3,9	0,1	0,0	4,0	4,0	0,1	0,0	4,1	4,1	0,1	0,0	4,2	4,2	0,1	0,0	4,3	4,3	0,1	0,0	4,4
2	Ostali prihodi	0,1	0,6	0,0	0,7	0,3	0,2	0,0	0,5	0,3	0,2	0,0	0,5	0,3	0,3	0,0	0,6	0,3	0,3	0,0	0,6
IV	OSTALI NEPORESKI PRIHODI	8,5	3,2	0,2	11,9	8,2	4,1	0,2	12,5	8,4	5,1	0,2	13,7	8,7	4,9	0,2	13,8	9,0	4,8	0,3	14,1
	Ostali neporeski prihodi	8,5	3,2	0,2	11,9	8,2	4,1	0,2	12,5	8,4	5,1	0,2	13,7	8,7	4,9	0,2	13,8	9,0	4,8	0,3	14,1
V	FINANSIRANJE I TRANSFERI	7,1	28,0	6,2	41,3	5,1	29,0	6,4	40,5	5,2	26,9	6,1	38,3	5,4	27,5	5,6	38,6	5,6	25,6	5,8	37,0
1	Transferi	7,1	27,3	6,2	40,6	5,1	26,5	6,4	38,0	5,2	22,2	6,1	33,5	5,4	22,8	5,6	33,9	5,6	23,1	5,8	34,4
2	Finansiranje i privatizacija, prodaja imovine	0,0	0,7	0,0	0,7	0,0	2,5	0,0	2,5	0,0	4,7	0,0	4,7	0,0	4,7	0,0	4,7	0,0	2,6	0,0	2,6
VI	KAPITALNI PRIMICI	10,7	8,3	0,1	19,1	28,5	14,1	0,1	42,7	0,0	12,4	0,1	12,5	0,0	12,5	0,1	12,6	0,0	13,0	0,1	13,1
	UKUPNO (I+II+III+IV+V+VI)	252,5	119,3	163,6	535,4	275,5	133,9	172,1	581,5	250,5	133,9	175,2	559,6	251,8	134,0	178,1	563,9	263,8	134,6	182,4	580,7

KONSOLIDOVANA OKVIRNA PROJEKCIJA RASHODA PO EKONOMSKOJ KLASIFIKACIJI 2016.- 2018.

Rashodi	Ostvareno 2014.				Plan Budžeta 2015..				Projekcije											
									2016.				2017.				2018.			
	Kanton	Općine	VBF	Ukupno	Kanton	Općine	VBF	Ukupno	Kanton	Općine	VBF	Ukupno	Kanton	Općine	VBF	Ukupno	Kanton	Općine	VBF	Ukupno
UKUPNO PLAĆE	162,6	27,8	5,5	195,9	163,3	29,6	5,8	198,7	161,8	30,6	6,0	198,4	161,8	29,6	6,1	197,5	163,3	31,6	6,1	201,0
Bruto plaće i doprinosi	140,2	24,2	4,7	169,1	140,8	25,5	5,0	171,3	140,8	26,3	5,2	172,3	140,8	25,3	5,3	171,4	140,8	27,3	5,3	173,4
Naknade troškova zaposlenih	22,4	3,6	0,8	26,8	22,5	4,1	0,8	27,4	21,0	4,3	0,8	26,1	21,0	4,3	0,8	26,1	22,5	4,3	0,8	27,6
MATERIJALNI TROŠKOVI	35,7	34,4	133,2	203,3	34,9	29,6	140,1	204,6	30,0	27,1	144,2	201,3	30,5	28,2	147,0	205,7	33,3	28,7	150,6	212,6
TEKUĆI TRANSFERI	58,9	39,6	24,4	122,9	60,8	42,1	24,0	126,9	45,3	41,4	24,1	110,8	46,0	41,7	24,1	111,8	56,6	42,3	24,8	123,7
Subvencije	7,4	3,5	0,5	11,4	8,4	4,6	0,5	13,5	5,0	4,5	0,7	10,2	5,0	4,7	0,7	10,4	7,5	4,8	0,7	13,0
Transferi pojedincima	36,1	21,4	22,0	79,5	38,8	20,3	22,2	81,3	30,3	19,4	22,0	71,7	30,5	19,6	22,0	72,1	34,0	19,7	22,5	76,2
Transferi drugim nivoima vlasti	12,8	2,8	0,0	15,6	10,3	3,1	0,0	13,4	7,0	3,4	0,0	10,4	7,5	3,4	0,0	10,9	10,5	3,5	0,0	14,0
Ostali tekući transferi	2,6	11,9	1,9	16,4	3,3	14,1	1,3	18,7	3,0	14,0	1,4	18,4	3,0	14,0	1,4	18,4	4,6	14,2	1,6	20,4
Kapitalni grantovi	2,3	6,9	0,0	9,2	2,9	12,7	0,0	15,6	2,3	11,3	0,0	13,6	2,3	11,1	0,0	13,4	2,3	11,1	0,0	13,4
Otplate kamate	0,3	0,8	0,0	1,1	0,7	1,0	0,0	1,7	0,7	1,1	0,0	1,8	0,6	1,1	0,0	1,7	0,3	1,1	0,0	1,4
Nabavka stalnih sredstava	7,2	11,8	0,5	19,5	7,6	16,8	2,0	26,4	3,0	18,5	0,6	22,1	3,0	18,4	0,6	22,0	5,0	15,9	0,6	21,5
Otplata duga	1,4	1,4	0,0	2,8	5,2	1,5	0,0	6,7	7,4	2,1	0,0	9,5	7,6	3,3	0,0	10,9	3,0	3,5	0,0	6,5
Pozajmice	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostalo	0,0	2,5	0,0	2,5	0,1	3,2	0,2	3,5	0,0	2,0	0,3	2,3	0,0	0,6	0,3	0,9		0,6	0,3	0,9
UKUPNO	268,4	125,2	163,6	557,2	275,5	136,5	172,1	584,1	250,5	133,9	175,2	559,6	251,8	134,0	178,1	563,9	263,8	134,6	182,4	580,8

Broj: 02- /15.

Datum, 20.07.2015. godine

Zenica

DOSTAVLJENO:

1x Ministarstvo finansija,

1x Svim ministarstvima i drugim tijelima kantonalne uprave,

1x „Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“,

1x a/a.

PREMIJER*Miralem Galijašević*